

D ů v o d y:

Bez důvodna jest zmateční stížnost obžalovaného, opírající se o § 281 čís. 9 a) tr. ř. Neboť, ač právní stanovisko rozsudku, že obecní orgány jednaly vzhledem k ústnímu příkazu okresního tajemníka W-a u výkonu vrchnostenského nařízení, když samy přikročiti chtěli ku provedení exekuce, nelze přijati, ježto nemá opory v předpisech o provádění politické exekuce — cís. nař. z 20. dubna 1854, ř. zák. čís. 96, dekret dv. k. ze dne 27. prosince 1831, prohlášený dv. dekretem z 10. února 1832, čís. 2548 sb. z. s. — a též ústní příkaz ostatně podřízeného orgánu politické správy nedostatek ten nemůže nahraditi, nelze přehlédnouti zjištění soudu nalézacího, že úřední jednání obecních orgánů, k jehož zmaření násilný odpor obžalovaného čelil, záleželo v první řadě ve vybrání přírážky z nápojů a teprve v druhé řadě v provedení politické exekuce. Ku prvému služebnímu úkonu byly však tyto orgány vzhledem k předpisu § 3 citovaného cís. nařízení z 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák., nepopíratelně oprávněny. Byť i tedy formální oprávněnost dotyčných obecních orgánů ku vlastnímu provedení politické exekuce, na němž závisí ochrana jich ve smyslu § 68 tr. zák., byla ovšem pochybnou, přece jenom právem přičknul jim soud ochranu §§ 68 a 81 tr. zák. a uznal obžalovaného vinným zločinem veřejného násilí dle § 81 tr. zák., poněvadž stěžovatel násilně opřel se též proti formálně a ostatně i materiálně oprávněnému osobnímu zakročení těchto osob za účelem vybrání přírážky, jehož bezvýslednost měla dle úmyslu obecních orgánů vésti teprve ku dalšímu nucenému vymáhání dlužné dávky.

Čís. 966.

Pro skutkovou podstatu zpronevěry jest lhostejno, že pachateli přísluší pohledávka proti tomu, kdo mu zadržené věci svěřil.

(Rozh. ze dne 21. října 1922, Kr II 791/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 20. září 1921, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák.

D ů v o d y:

Neprávem uplatňuje zmateční stížnost z důvodu § 281 čís. 9 a) tr. ř. nesprávnost výroku odsuzujícího obžalovaného pro zpronevěru, dovodující, že šlo o pouhé civilní bezpráví, an měl proti firmě Karel V. vzájemné pohledávky provise ve výši, přivlastněný peníz převyšující, jichž mu firma přes opětné vyzvání neplatila. Zpronevěra spočívá v protiprávním zadržení nebo přivlastnění si věci svěřené a nevyžaduje vůbec úmyslu ziskuchtivého nebo poškozovacího. Stačí po stránce subjektivní vědomí pachatelovo, že zadržuje neb přivlastňuje sobě svěřenou věc materiálně protiprávně. Pouhá, ostatně soudem nalézacím nezjištěná okolnost, že pachateli příslušela proti straně vzájemná pohledávka, nevylučuje protiprávnost jednání obžalovaného a jeho vědomí o této protiprávnosti, to tím méně, poněvadž šlo o pohledávky provise, jež již dle jich povahy nelze bez předcho-

zího súčtování shledati likvidními, mimo to však také proto, poněvadž vzhledem k doslovu §§ 1441 a 1442 obč. zák., v nichž je výslovně řeč o započítání vlastní pohledávky srážkou ze vzájemné pohledávky odpůrcovy, nastává kompensace vzájemných pohledávek a tedy vzájemné pomínutí jich, pokud jsou stejně vysoké, teprve uplatněním této kompensace, totiž prohlášením té neb oné strany vůči odpůrci, že započítává pohledávku vlastní na vzájemnou pohledávku odpůrcovu nebo naopak tuto na onu pohledávku. Pouhým sejitím se pohledávky vlastní se vzájemnou pohledávku odpůrcovou nenastává kompensace a nepomíní pohledávka ta ani ona úplně nebo částečně, nýbrž obě trvají vedle sebe dále. Obžalovaný neprovedl vůči firmě Karel V. kompensace své tvrzené vzájemné pohledávky, pročež peníze, jemu svěřené (odevzdané), byly proň penězi cizími. Měl-li skutečně proti firmě Karel V. vzájemnou pohledávku, mohla zavdati mu podnět, by naléhal vůči druhé straně na súčtování, by si po případě vymohl zajištění své vzájemné pohledávky nebo zaplacení cestou soudní, neopravňovala ho však, by svémocně spotřeboval pro sebe peníze jemu od zákazníka odevzdané a firmou Karel V. svěřené. Stěžovatel sám netvrdí, že by se byl býval pokládal za oprávněna, krýti se o své újmě z peněz jemu svěřených, nýbrž dovolává se ve své stížnosti nouze, ve kterou prý následkem nezaplacení mu provise firmou V. upadl. Než že by nouze taková byla dosahovala stupně v § 2 g) tr. zák. předpokládaného, není v rozsudku zjištěno a sama zmateční stížnost to netvrdí. Šlo tedy jen o polehčující okolnost dle § 46 f) tr. zák., ku které soud nalézací při výměře trestu též měl zření.

Čís. 967.

**Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Pletichy vývozem sacharinu do ciziny.**

(Rozh. ze dne 23. října 1923, Kr I 1217/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 10. srpna 1921, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem řetězového obchodu a pletich dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Podle čís. 10 § 281 tr. ř. doličuje stížnost, že obžalovaná nedopustila se trestného činu, jímž byla uznána vinnou, nýbrž nanejvýše finančně nedovoleného vývozu zboží za hranice, za něž finančním úřadem byla již trestána, a domáhá se úplného sprostění z obžaloby. Stížnost uplatňuje tedy věcně zmatek čís. 9 lit. a) § 281 tr. ř., a dovozuje, že obžalovaná sacharinu vůbec neprodala, zejména že se o prodej v tuzemsku ani nepokusila, že jí v druhém případě sacharin byl jinými osobami svěřen k dopravě do Vídně, aniž ho koupila, a že činnost její nemohla míti vlivu na cenu sacharinu, zejména ne v tuzemsku. Než vývody jsou pochybeny.